Lietas Nr. 133040815
Lietas arhīva Nr. 104AA-0295-16/22

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā, 2016.gada 29.martā

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesnese referente B.Būmeistere
tiesneses S.Gļazere, Ā.Ždanova
izskatīja **rakstveida procesā** Rīgā, Abrenes ielā 3, administratīvā pārkāpuma lietu sakarā ar **Maksātnespējas administrācijas** iesniegto apelācijas sūdzību par Rīgas rajona tiesas 2015.gada 28.decembra spriedumu, un

k o n s t a t ē j a:

2015.gada 9.martā Maksātnespējas administrācijas Administratoru uzraudzības departaments noformēja administratīvā pārkāpuma protokolu MA Nr.000007 (turpmāk - Protokols), kurā konstatēts, ka pēdējā kārtējā kreditoru sapulce, kas notikusi maksātnespējīgās SIA "OP2" reģ.Nr.44103042598 (turpmāk - MSIA "OP2") maksātnespējas procesā tika sasaukta 2013.gada 16.aprīlī ar norises datumu 2013.gada 7.maijā. Minētajā kreditoru sapulcē, cita starpā, nolemts uzsākt tiesvedību pret debitoru - pašvaldības aģentūru "Cēsu Kultūras un Tūrisma centrs". Protokolā konstatēts, ka /pers. E/ nav uzsākusi minēto tiesvedību pret debitoru, tādējādi nenodrošinot kreditoru sapulces lēmumā noteiktā pienākuma izpildi. Protokola noformēšanas brīdī turpmākās kreditoru sapulces pēc 2013.gada 7.maija /pers. E/ nav sasaukusi. Tādējādi kopš 2013.gada 7.maija MSIA "OP2" kārtējās kreditoru sapulces sasaukšanas /pers. E/ pretēji Maksātnespējas likuma, kas bija spēkā līdz 2010.gada 31.oktobrim, 82.panta pirmās daļas noteikumiem vairāk kā gadu MSIA "OP2" maksātnespējas procesā nav sasaukusi kārtējo kreditoru sapulci, izdarot administratīvo pārkāpumu, kas paredzēts Latvijas APK 166.^{36}pantā.

Ar 2015.gada 31.marta Maksātnespējas administrācijas Administratoru uzraudzības departamenta lēmumu Nr.3-11/4 /pers. E/ nolemts uzlikt naudas sodu 475 *euro* apmērā.

2015.gada 14.aprīlī Maksātnespējas administrācijā saņemta sūdzība par Maksātnespējas administrācijas Administratoru uzraudzības departamenta lēmumu Nr.3-11/4.

Ar 2015.gada 11.maija Maksātnespējas administrācijas direktora E.Ābeles lēmumu Nr.1-72/2 Maksātnespējas administrācijas Administratoru uzraudzības departamenta 2015.gada 31.marta lēmums Nr.3-11/4 grozīts daļā par noteikto naudas sodu, nosakot to 350 *euro* apmērā.

2015.gada 5.jūnijā Rīgas rajona tiesā saņemta /pers. E/ sūdzība.

Ar Rīgas rajona tiesas 2015.gada 28.decembra spriedumu Maksātnespējas administrācijas direktora 2015.gada 11.maija lēmums Nr.1-72/2 daļā par vainu atstāts negrozīts, bet /pers. E/ sūdzība šajā daļā – noraidīta, bet grozīts /pers. E/ piemērotais sods par Latvijas APK 166.^{36}pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu un tas noteikts 70 *euro (septiņdesmit euro)* apmērā.

Par pirmās instances tiesas spriedumu **Maksātnespējas administrācija iesniegusi apelācijas sūdzību**, kurā lūdz atcelt Rīgas rajona tiesas 2015.gada 28.decembra spriedumu, piemērojot /pers. E/ par izdarīto pārkāpumu naudas sodu 350 *euro* apmērā.

Apelācijas sūdzībā norādīts, ka Maksātnespējas administrācija 2015.gada 11.maija lēmumā Nr.1-72/2, vērtējot pārkāpēja personību, ņēma vērā, ka /pers. E/ iepriekš nav izdarījusi līdzīgus administratīvos pārkāpumus un apstākli, ka Maksātnespējas administrācija /pers. E/ rīcībā iepriekš nav atzinusi pārkāpumus uzraudzības kārtībā saskaņā ar maksātnespējas regulējuma normām, tādēļ sākotnējā lēmumā piemēroto sodu, vienlaikus ievērojot visus Latvijas APK 32.pantā paredzētos noteikumus, pēc savas iniciatīvas samazināja, nosakot to 350 *euro* apmērā. Sūdzībā norādītais fakts, ka /pers. E/ ir divu bērnu māte, Maksātnespējas administrācijas ieskatā, nerada patstāvīgu pamatu to uzskatīt par šķēršļi vai ierobežojumu piemērotā naudas soda samaksai, cita starpā, ņemot vērā, ka ģimene, kura aprūpē divus bērnus, nav uzskatāma par daudzbērnu ģimeni ar īpašu sociālu statusu Bērnu tiesību aizsardzības likuma 1.panta 16.punkta izpratnē.

Spriedumā norādītie apstākļi, ka /pers. E/ aprūpē ir divi bērni, /pers. E/ iepriekš nav veikusi administratīvos pārkāpumus, Maksātnespējas administrācija nav saņēmusi sūdzības par /pers. E/ darbu, kas tiesas ieskatā vērtējams saistībā ar pārkāpuma būtību, radījuši pamatu naudas soda grozīšanai no 350 *euro* līdz Latvijas APK 166.^{36}panta sankcijā paredzētajam minimālajam soda apmēram 70 *euro*.

Maksātnespējas administrācija attiecībā uz sūdzību neesamību par administratores rīcību norāda, ka atbilstoši Maksātnespējas likuma, kas bija spēkā līdz 2010.gada 31.oktobrim, 187.pantā noteiktajam, sūdzību izskatīšana ir tikai viena no maksātnespējas procesa un tiesiskās aizsardzības procesa uzraudzības nodrošināšanas izpausmēm. Atzīstot pārkāpumus un vērtējot to būtību, ņemot vērā vien kreditoru intereses, tiktu izslēgta Maksātnespējas likuma 187.pantā noteiktā Maksātnespējas administrācijas uzraudzības funkcija, kas vērsta arī uz valsts un sabiedrības interešu aizsardzību. Pat, ja personas neizmanto savas iespējas vērsties pret administratoru ar sūdzību, šāds apstāklis nedod pamatu maksātnespējas procesa administratoram patvaļīgi ignorēt normatīvajos aktos noteiktos pienākumus un šāds apstāklis neattaisno administratora prettiesisko rīcību maksātnespējas procesā. Pretējā gadījumā rastos absurda situācija, kurā maksātnespējas process noritētu vien pēc kreditoru iniciatīvas.

Maksātnespējas administrācijas ieskatā personas vispārējā likumpaklausība un līdzšinējā disciplinētība, veicot amata pienākumus, kā arī aprūpē esošu bērnu esamība kā apstākļi, kuru pastāvēšana tiesai radīja pamatu grozīt piemērotā naudas soda apmēru, attiecas uz pārkāpēja personību un mantisko stāvokli, un tādējādi tos nav pamata vērtēt kopsakarā ar pārkāpuma būtību. Konstatētie pārkāpēja personību un mantisko stāvokli raksturojošie apstākļi nemazina izdarītā pārkāpuma smagumu, tajā skaitā, pārkāpuma ietekmi uz maksātnespējas procesa norisi un tā pabeigšanu saprātīgā termiņā, /pers. E/ pieļaujot prettiesisku bezdarbību vairāk kā vienpadsmit mēnešu garumā, un tādēļ tie paši par sevi nav pietiekami, lai par izdarīto pārkāpumu būtu pamats noteikt Latvijas APK 166.^{36}panta sankcijā paredzēto minimālo naudas soda apmēru.

Norāda, ka pastāvot šādiem apstākļiem, tas ir, aprūpē esošu bērnu esamība, apstāklis, ka persona iepriekš nav izdarījusi administratīvos

pārkāpumus, Maksātnespējas administrācija nav konstatējusi administratora rīcībā pārkāpumus uzraudzības kārtībā un nav saņēmusi sūdzības par administratora darbu, tiesas jau iepriekš ir atstājušas negrozītu Maksātnespējas administrācijas piemēroto sodu 350 *euro* apmērā, tādējādi šādus apstākļus neatzīstot par tik būtiskiem, lai līdzīga pārkāpuma gadījumā noteiktu Latvijas APK 166.[36]panta sankcijā paredzēto minimālo naudas sodu *(skat. Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2015.gada 15.oktobra spriedumu un Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 2015.gada 21.decembra spriedumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.130059815).*

Latvijas APK 166.[36]panta sankcijā paredzētā minimālā naudas soda noteikšana, pamatojoties vienīgi uz konstatētajiem pārkāpēja personību un mantisko stāvokli raksturojošiem apstākļiem, samazinot iepriekš noteikto naudas sodu par 80% būtiska pārkāpuma gadījumā, kas izpaudies administratora ilgstošā bezdarbībā vairāk kā vienpadsmit mēnešu garumā, radītu pretrunīgu praksi administratīvās atbildības noteikšanā līdzīgu pārkāpumu gadījumos, kas pēc to raksturojošām pazīmēm kopumā ir vērtējami par būtiskiem, kā rezultātā, iespējams, varētu rasties šķēršļi administratīvā soda mērķa sasniegšanai.

Par augstākminēto apelācijas sūdzību **/pers. E/ iesniegusi viedokli**, kurā tiek lūgts noraidīt apelācijas sūdzību un atstāt Rīgas rajona tiesas 2015.gada 28.decembra spriedumu negrozītu.

Viedoklī norāda, ka iepazīstoties ar Maksātnespējas administrācijas apelācijas sūdzību, tiesa izskatot lietu un ar 2015.gada 28.decembra spriedumu nolemjot grozīt /pers. E/ piemēroto sodu, nosakot to Latvijas APK 166.[36]panta sankcijas minimālajā apmērā, ir vispusīgi un pilnīgi izvērtējusi konkrētās lietas apstākļus, kā arī objektīvi izvērtējusi soda samērīgumu, atbildību mīkstinošos apstākļus, pārkāpēja personību un mantisko stāvokli.

Maksātnespējas administrācijas 2015.gada 11.maija lēmumā Nr.1-72/2 noteiktais sods 350 *euro* apmērā nav samērīgs attiecībā uz izdarītā pārkāpuma raksturu un ar likumu aizsargāto interešu radītā kaitējuma pakāpi, kā arī soda apmērs neatbilst administratīvā soda mērķim, kas noteikts Latvijas APK 22.pantā.

Maksātnespējas administrācija, pildot savu uzraudzības funkciju, varēja laicīgi veikt preventīvas darbības ar mērķi audzināt likuma ievērošanu, nevis pēc jaunu - administratīvo sodu piemērošanas funkciju piešķiršanas, sodīt ar nesamērīgu naudas sodu.

Norāda, ka pievienojas Rīgas rajona tiesas 2015.gada 28.decembra spriedumā norādītajai argumentācijai, ka viņas mantiskais stāvoklis, aprūpē esošie bērni, līdzšinējā likumpaklausība un disciplinētība, veicot amata pienākumus, ir vērtējami saistībā ar pārkāpuma būtību un ir pamats, lai noteiktu sodu Latvijas APK 166.[36]panta sankcijas minimālajā apmērā.

Uzskata, ka ar Rīgas rajona tiesas 2015.gada 28.decembra spriedumu noteiktais naudas sods 70 *euro* apmērā ir samērīgs ar izdarīto pārkāpumu un, to piemērojot, Latvijas APK 22.panta mērķis ir ticis sasniegts.

Bez tam, kas attiecas uz Maksātnespējas administrācijas atsauci uz Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2015.gada 15.oktobra spriedumu un Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 2015.gada 21.decembra spriedumu administratīvajā pārkāpuma lietā Nr.130059815, norāda, ka tiesa izvērtē katras konkrētās lietas individuālos apstākļus un katras konkrētās lietas dalībnieku argumentus ievērojot objektivitāti.

Ņemot vērā iepriekš minēto, kā arī pamatojoties uz Latvijas APK 289.[21]pantu, lūdz noraidīt Maksātnespējas administrācijas apelācijas sūdzību un atstāt Rīgas rajona tiesas 2015.gada 28.decembra spriedumu administratīvajā pārkāpuma lietā negrozītu.

Tiesas kolēģija, pārbaudījusi administratīvā pārkāpuma lietas materiālus, iepazinusies ar apelācijas sūdzības būtību un motīviem, uzskata, ka apelācijas sūdzība ir noraidāma.

Latvijas APK 244.pants nosaka, ka institūcija (amatpersona) pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

Tiesas kolēģija, pārbaudot administratīvās lietas materiālus to savstarpējā saistībā ar apelācijas sūdzībā norādītajiem argumentiem, secina, ka pirmās instances tiesa izskatot administratīvo lietu ir vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izvērtējusi lietā iegūtos pierādījumus to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

Latvijas APK 289.[22] panta pirmā daļa nosaka, ka apelācijas instances tiesa taisa nolēmumu administratīvā pārkāpuma lietā atbilstoši šā kodeksa divdesmit trešās „a" nodaļas prasībām. Minētās nodaļas 289.[13] panta trešā daļa nosaka, ka, ja tiesnesis, izskatot sūdzību, atzīst, ka iestādes lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, viņš par sūdzību pieņemtā nolēmuma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas iestādes nolēmuma motivācijai un šādā gadījumā izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams.

Tiesas kolēģija pievienojas Rīgas rajona tiesas 2015.gada 28.decembra sprieduma motivācijai, kuru uzskata par pareizu, pamatotu un pilnībā pietiekamu, lai saskaņā ar Latvijas APK 289.[13]panta trešās daļas nosacījumiem izvērstāks argumentu izklāsts nebūtu nepieciešams.

Latvijas APK 166.[36]pants nosaka, ka par maksātnespējas procesa noteikumu pārkāpšanu, ja to izdarījusi maksātnespējas procesā iesaistītā persona, uzliek naudas sodu no septiņdesmit līdz septiņsimt *euro*, atņemot valdes loceklim vai parādnieka pārstāvim tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās vai bez tā.

Tiesas kolēģija uzskata, ka pirmās instances tiesa ir izdarījusi pareizu secinājumu, ka maksātnespējas administratores vaina administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, kas paredzēts Latvijas APK 166.[36]pantā, ir pierādīta ar lietā esošajiem materiāliem, kā arī izdarītajam pārkāpumam piemērots atbilstošs soda veids un apmērs. Šķēršļi personas saukšanai pie administratīvās atbildības nepastāv.

Tiesas kolēģija uzskata, ka /pers. E/ pārkāpums pareizi kvalificēts pēc Latvijas APK 166.[36]panta un viņas vaina administratīvajā pārkāpumā ir pierādīta.

Latvijas APK 22.pantā noteikts, ka administratīvais sods ir atbildības līdzeklis un tiek piemērots, lai personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī lai tiklab tiesību pārkāpējs, kā citas personas neizdarītu jaunus pārkāpumus.

Saskaņā ar Latvijas APK 32.panta pirmajā daļā noteikto, sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem, bet minētā panta otrā daļa nosaka, ka uzliekot sodu, ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Pirmās instances tiesa konstatējusi, ka 2015.gada 11.maija Maksātnespējas administrācijas direktora E.Ābeles lēmumā Nr.1-72/2 ir vērtēti apstākļi, kas ņemami vērā pie soda noteikšanas, kā arī secināts, ka nav pamata pārkāpumu atzīt par maznozīmīgu.

No pirmās instances tiesas sprieduma redzams, ka tā nepiekrīt 2015.gada 11.maija Maksātnespējas administrācijas direktora E.Ābeles lēmumā Nr.1-72/2 norādītajam, ka vērtējot /pers. E/ mantisko stāvokli, nav konstatējami apstākļi, kas kopumā liecinātu par /pers. E/ mantiskā stāvokļa atšķirībām iepretim citu personu mantiskajam stāvoklim, kas veic maksātnespējas procesa administratora pienākumus, un uzskatījusi, ka šāds secinājums neatbilst soda noteikšanas pamatprincipiem, bez tam, Maksātnespējas administrācija nenorāda un tiesai nav vispārzināmu ziņu par citu maksātnespējas

procesu administratoru mantisko stāvokli, to samērību vai atšķirību.

Tiesas kolēģija norāda, ka tā pievienojas pirmās instances tiesas secinājumam, ka fakts, ka /pers. E/ aprūpē ir divi bērni, agrāk viņa nav veikusi administratīvus pārkāpumus, kā norāda Maksātnespējas pārstāvis – aģentūra nav saņēmusi sūdzības par viņas darbu, kas vērtējams saistībā ar pārkāpuma būtību, ir pietiekams pamats lai noteiktu sodu sankcijas minimālajā apmērā, kas nav pretrunā soda mērķa sasniegšanai un ir samērīgi.

Tiesas kolēģija uzskata, ka pirmās instances tiesa pamatoti tika samazinājusi uzlikto sodu /pers. E/ par administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, kas paredzēts Latvijas APK 166.^{36}pantā noteiktā soda sankcijas minimālajā apmērā un atzīst, ka /pers. E/ uzliktais naudas sods 70 *euro* apmērā ir samērīgs un atbilstošs viņas izdarītajam pārkāpumam.

Tiesas kolēģija uzskata, ka pirmās instances tiesas spriedumā ir pilnīgi, vispusīgi un objektīvi izvērtēti sūdzībā norādītie apstākļi, un kā jau norādīts, tad apelācijas instances tiesa pievienojas šādam argumentu izklāstam un norāda, ka apelācijas sūdzībā nav norādīti tādi apstākļi, kas varētu būt par pamatu pirmās instances tiesas sprieduma atcelšanai, kā arī nav pamata uzskatīt, ka pirmās instances tiesa lietu būtu izskatījusi neobjektīvi.

Tiesas kolēģija norāda, ka nav vērā ņemama Maksātnespējas administrācijas atsauce uz citām administratīvā pārkāpuma lietām, jo katra administratīvā pārkāpuma lieta pēc tās faktiskajiem apstākļiem ir individuāla un sods tiek piemērots, vērtējot visu Latvijas APK 32. – 34.pantā norādīto apstākļu kopumu.

Kā arī tiesas kolēģija minētajā jautājumā pievienojas /pers. E/ viedoklī norādītajam, kas atreferēts augstāk, ka tiesa izvērtē katras konkrētās lietas individuālos apstākļus un katras konkrētās lietas dalībnieku argumentus ievērojot objektivitāti.

Tiesas kolēģija vērš uzmanību, ka Latvijas Republikas Augstākās tiesas Administratīvo lietu departaments, atsaucoties uz Eiropas Cilvēktiesību tiesas atziņām, vairakkārt savos nolēmumos norādījis, ka no Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6.panta izriet tiesas pienākums argumentēt spriedumus, bet tas nav jāsaprot kā prasība detalizēti atbildēt uz jebkuru argumentu. Tiesai ir jāuzklausa argumenti, bet nav pienākums detalizēti atrunāt jebkuru iesniegumu vai atbildēt uz jebkuru paskaidrojumu. Tiesai ir atļauts izvērtēt argumentus, kurus tā uzskata par nozīmīgiem no tiesību viedokļa (S*enāta 2010.gada 11.marta sprieduma lietā Nr.SKA-66/2010 14.punktu, 2012.gada 21.februāra rīcības sēdes lēmumā lietā Nr.SKA-186/2012 10.punktu, 2013.gada 1.jūlija rīcības sēdes lēmuma lietā Nr.SKA-584/2013 10.punktu*).

Minētos nosacījumus tiesa ir ievērojusi un tiesas kolēģija Augstākās tiesas viedokli ņem vērā arī izvērtējot apelācijas sūdzībā norādīto.

Pamatojoties uz augstākminēto un saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{13}, 289.^{21}, 289.^{22}, pantiem, Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija

n o s p r i e d a:

Rīgas rajona tiesas 2015.gada 28.decembra spriedumu atstāt negrozītu, bet Maksātnespējas administrācijas apelācijas sūdzību noraidīt.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā.

Tiesnese referente B.Būmeistere

Tiesneses S.Gļazere

Ā.Ždanova